

LYD PÅ ALLER ØVERST HYLLE

Primare fikk en EISA-pris for sin kompakte og rimeligere R15, og da følte vi at det også var nødvendig å sjekke ut R35, en platespiller-forforsterker/RIAA med enda høyere ambisjoner, og hvor det ikke er spart på noe for å hente frem den aller beste lyden.

Tekst: [Håvard Holmedal](#) Bilder: Primare

Hva skal egentlig til for å lage en virkelig god platespillerforforsterker? Mer enn man tror når man kobler til en Primare R35 og sammenlikner med langt rimeligere enheter. Det er fristende å hevde at det er mer forskjell mellom litt dyrt og veldig billig her enn på digitalkonvertere og forsterkere. Så finnes det selvsagt også platespillerforforsterkere som koster betydelig mer, men da er vi nok der hvor en betydelig økning i pris ikke nødvendigvis vil løfte lydkvaliteten tilsvarende. Det kan derfor se ut som om Primare R35 kanskje er plassert akkurat på et prispunkt hvor litt bedre lyd koster betydelige mer.

Enkelt og ryddig

Det er en ryddig og enkel front med kun logoen til Primare gravert på forsiden, eller det ser i hvert fall slik ut. I midten av logoen sitter imidlertid bryteren for å koble mellom «på» og «standby». Skal du slå den helt av må du bruke bryteren på baksiden. Den veier inn med i underkant av 10 kilo og du kan velge mellom fargene sort og titan.

I esken ligger det også en litt merkelig utseende penn. Primare mener det er viktig å kunne finne ut hvilken av lederne på strømkabelen som

går til +, og så snu strømkontakten hvis den ikke sitter riktig vei. Dette er verdt å prøve, og gjør det gjerne på samtlige produkter som står i racket hjemme.

Tar vi en kikk på baksiden er et ikke fullt så enkelt som på forsiden. Her det åpenbart en inngang for kabelen fra platespilleren og den vanlige skruen for jording, og det er både en vanlig phone/RCA-utgang en fullt balansert XLR. I tillegg er det flere brytere å fikle med enn det du vanligvis finner på tilsvarende enheter.

Subsonisk filter er selvsagt praktisk, og det er en vender mellom MC og MM. Ut mot høyre bakside finner du har du gain-bryteren. Den går fra 36 til 50dB på MM og fra 62 til 76dB på MC. I tillegg er det en trigger inn og en trigger ut.

På venstre bakside, bak to små deksler, finner du en rekke med dip-brytere for kapasitet og impedans. Til sammen gir dette stor fleksibilitet til å stille inn enheten til enhver tenkelig pickup, og hente ut det som bor i den, enten det er en MM eller MC-pickup du måtte ha hengende på platespillerarmen din.

Det meste av denne testen ble foretatt med en Ortofon 2M Black, og en Thorens TD 321 med Mørch DP4 arm med 4 utskiftbare armrør – kjekt når man skal teste forskjellige pickup-er. Men

også en for anledningen innlånt Denon DL-103 i R-utgave var innom spilleren. Mest for å sjekke ut om det skjer noe av betydning med en «low output» MC-pickup når signalet trenger en ekstra forsterkning.

Balansert og lettflytende lyd

Kun sekunder ut i første spor er det klart at Primare R35 lager et stort og flott tredimensjonalt rom, og den gjør det uten å overfokusere på enkelte instrumenter eller enkelte områder av frekvensområdet. Lyden er veldig godt balansert, dynamikken er utmerket og lyden er ryddig og presist gjengitt. Med en rimeligere RIAA er det helt åpenbart at Primare R35 er enda mer ryddig, og virker klarere og mer gjennomsliktig – særlig når lydbildet har mange lag og større instrumenteringer.

Fokuset på stemmer og instrumenter er glimrende, og gjør musikkopplevelsen troverdig og naturlig. Stemmene er tegnet opp dønn i midten, med resten av bandet eller orkesteret flott og ryddig plassert i både bredde og dybde på baksiden.

Lyden flyter veldig uanstrengt og avslappet med begge pickup-ene, men det er også noe som skiller Primare R35 fra den rimeligere RIAA-en. Lydsignaturen til pickup-ene spiller en større rolle i å forme musikkopplevelsen på R35, og viser tydeligere frem forskjellene dem imellom. Det sier litt om presisjonsnivå, men også noe om at det med en helt rimelig RIAA kanskje ikke betyr all verden hva slags pickup du kjøper deg – eller hvilken platespiller. Ortofon og Denon er jo ikke akkurat kjent for å ha identisk klangbalanse og spillemåte. Her spiller Denon litt mer forsiktig og avslappet, men med nydelig oppløsning i diskant-

ten, mens Ortofon har heftigere dynamikk, mer tyngde og flott fremdrift. Nå er det ikke slik at Denon 103R mangler trykk med de riktige innstillingene, men den blir via R35 likevel overgått av et levende og ganske så engasjerende lydbilde fra Ortofon M2 Black. Med sistnevnte pickup får også lyden mer energi, og at for eksempel cymbaler og kubjeller er mer metalliske og skarpere enn det vi hører på rimelige RIAA-er. Det er interessant å høre at R35 ikke holder noe tilbake, og ikke på noen måte glatter ut eller pakker inn lyden, men også kliner til der det behøves for å være så ærlig som overhodet mulig til kildematerialet. Likevel er det ikke hardt, anstrengt eller pretrettende slik at det ødelegger lytteopplevelsen. Glimrende oppløsning sørger for at det. Bare ikke kjøp den og tro at den er varm, innbydende og tilgivende, for det er den ikke.

Det går selvsagt an å eksperimentere litt med innstillingene, og på den måten påvirke lyden, men det blir fort en hobby helt for seg selv med et nesten uendelig sett med kombinasjonsmuligheter.

Innebygget eller ekstern RIAA

Det er mange forsterkerprodusenter som snakker pent og lenge om sine innebygde RIAA-forsterkere, men jeg etter litt tid med Primare R35 får vi bekreftet at det ikke er noe som tyder på at forsterkere i betalbare prisklasser med innebygde RIIA-er har noe å stille opp mot gode eksterne utgaver. Nå er ikke det noen voldsom overraskelse, og noe vi har opplevd også med kompakte RIAA-er som Parasound, Rega og AVM i prisklassen under ti tusen kroner. De kan være forbausende gode og vel verdt en prøve.

Konklusjon

Hva er så argumentene for å kjøpe en Primare R35? For det første har den flere innstillinger og høyere fleksibilitet enn de aller fleste av konkurrentene i prisklassen. Det gir i seg selv en brukbar garanti for at du får ut hele potensialet til pickup-en og platespilleren din, uansett hva du ønsker å kjøpe eller har fra før.

For den andre spiller den veldig ryddig, oversiktlig og presist. Så til de grader at den klart overgår lydkvaliteten til rimeligere RIAA-er. Konkurrenter finnes, og den har noen skarpskodde modeller liggende i prisklassene rundt seg. Rega Aria, Parasound Halo JC3 Jr., Chord Huei eller EAT E-Glo, uten at de andre helt klarer å overgå Primare R35s flotte kombinasjon av lydkvalitet og fleksibilitet. Den bør definitivt testes hvis en RIAA under tyve tusen kroner står på innkjøpslisten. Har du Primare fra før, og ønsker at systemet ditt skal låt flott og samtidig se helhetlig og stilig ut, er det bare å kjøpe.

VI LIKER:

- Åpen og luftig lyd
- Høy presisjon og flott balanse
- Flott definert lydbilde med masse plass
- Enorm fleksibilitet

VI LIKER IKKE:

- Heller ikke denne takler et helt symfoniorkester

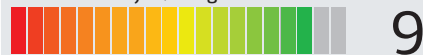
STEREO+ MENER: Primare R35 er stilig, imponerende fleksibel, og spiller glimrende. Et av de aller beste kjøpene i prisklassen.

KARAKTERER

Brukervennlighet/fleksibilitet

Kvalitetsinntrykk/design

Ytelse/pris

Primare R35

PRIS: Kr. 14.995.-
 IMPORTØR: Lydglede AS
 LINK: www.lydglede.no